

## **INFORMACJA Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NOWOGRÓD NA LATA 2021 – 2032 ZA ROK 2025**

Zapisy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1214 z późn. zm.) nakładają na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Uchwałą Nr X/62/25 Rady Miejskiej w Nowogrodzie z dnia 4 czerwca 2025r. została podjęta „Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogród na lata 2021-2032”. Konieczność aktualizacji Strategii, wynikała z zasad monitoringu i zarządzania, opisanymi w rozdziale II dokumentu zakłada, że część programowa: cele, kierunki działań, harmonogram będą poddawane przeglądowi i aktualizacji raz na cztery lata.

Zgodnie z tymi zapisami dokonano aktualizacji harmonogramu na kolejne lata 2025-2028. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie pełni rolę koordynatora realizacji strategii. W celu przygotowania informacji zebrano informacje i dane od przedstawicieli z Zespołu ds. Opracowania Strategii, instytucji i grup środowiskowych dotyczących realizacji harmonogramu w tym podjętych działań i osiągniętych wskaźników w 2025 roku.

Poniżej przedstawiam opis działań i poszczególnych celów.

### **I CEL: WZMOCNIONY SYSTEM EDUKACJI I KULTURY**

#### **1. Wsparcie i rozwijanie zainteresowań. Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej.**

Uczniowie na zajęciach rozwijali swoje zdolności, brali udział w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim, reprezentowali szkołę podczas uroczystości lokalnych i poza terenem gminy.

#### **2. Utrzymanie i rozszerzenie oferty zajęć muzyczno-artystycznych i sportowych wspomagających rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży, osób dorosłych i starszych (zespołów, kawiarenki, klubów). Wspieranie ich w procesie kultywowania i przekazywania tradycji i obyczajów ludowych.**

#### **Działania podejmowane przez szkołę:**

- realizacja projektu: „Rozwijanie kształcenia ogólnego w gminie Nowogród” w roku szkolnym 2025/2026, dzięki czemu uczniowie z klas 1-8 mają możliwość korzystania z obszernej oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających umiejętności językowe, informatyczne, matematyczne, artystyczne, społeczne a także poznają techniki efektywnej nauki oraz kultywują tradycje regionu kurpiowskiego.

- realizacja projektu FERS „Międzynarodowa mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027. Udział w projekcie otwiera możliwość rozwijania kompetencji językowych, kulturowych i społecznych, a także wymiany dobrych praktyk między nauczycielami i uczniami z różnych krajów.

- realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów w ramach projektu Aktywna Szkoła.

- realizacja programu „Aktywna Tablica SPE ” mający na celu poprawę jakości nauczania poprzez rozwijanie infrastruktury szkolnej oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii

informacyjno-komunikacyjnych. Dzięki zakupowi magicznego dywanu, tablic interaktywnych Mac oraz odpowiednich programów multimedialnych, szkoła może zaoferować uczniom nowe, innowacyjne narzędzia do nauki i terapii, które dostosowane są do indywidualnych potrzeb uczniów.

- w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej szkoła otrzymała akceptację projektu: *Zielone otoczenie szkoły – ochrona przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu nad Narwią*, który został dofinansowany ze środków NFOŚiGW z Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej część2) Fundusz Ekologii uczniowie, po cyklu warsztatów i zajęć edukacyjnych, założyli ogród z roślinnością rodzimą, nawiązującą do ekosystemu doliny Narwi oraz zbudowali domki dla owadów, aby wspierać ich populację i promować bioróżnorodność. Do współpracy w realizacji zadania - założenia ogrodu - zostali zaproszeni rodzice uczniów. Efekty pracy były zaprezentowane w czasie pikniku - „Zielona szkoła dla społeczności”.

### **Działania podejmowane przez MGOK:**

1. Zajęcia plastyczne w Bibliotece dla dzieci klas I-V. Zajęcia cykliczne raz w tygodniu.

Lekcje biblioteczne i zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Spotkanie autorskie z pisarzem Katarzyną Gacek - pisarką dla dzieci.

Zajęcia „W świecie małego odkrywcy” dla dzieci w wieku 4-6 lat (połączenie zajęć plastycznych z ruchowymi) – zajęcia cykliczne raz w tygodniu.

Cykliczne zajęcia z nauki szycia dla dzieci w wieku 7-13 lat.

2. Kobiocy Zespół Śpiewaczy z Nowogrodu – w roku 2025 zespół wziął udział w projekcie „E-tradycja. Cyfrowa baza zespołów ludowych województwa podlaskiego”.

Dziewczęcy Zespół Śpiewaczy z Nowogrodu Jegódki z Nowogrodu

Tradycyjna Kapela Kurpiowska – Kapela na dwa i na trzy z Nowogrodu

Gimnastyka artystyczna dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym.

Warsztaty skrzypcowe.

Teatr obrzędowy – Herody.

Warsztaty Wielkanocne – wycinanka kurpiowska, pisanka oraz palma wielkanocna dla dzieci, dorosłych i seniorów.

Narodowe czytanie Jana Kochanowskiego w parku przed biblioteką.

Noc bibliotek dla dzieci.

Bożonarodzeniowe warsztaty dla seniorów oraz dzieci.

Niepodległa do Hymnu – wspólne śpiewanie 11 listopada

Organizacja wydarzenia „Noc Świętojańska”.

Organizacja wydarzeń: Dzień seniora, Warsztaty mikołajkowe, Bal Andrzejkowy dla dzieci, udział w projekcie „Baśnie, bajki, bajeczki” w ramach którego odbył się koncert dla rodzin z dziećmi, M-GOK jako partner wydarzenia zorganizowanego przez Podlaski Instytut Kultury.

### **Działania podejmowane przez Policję:**

- prowadzenie spotkań profilaktyczno - ostrzegawczych w szkole z uczniami oraz pedagogami

a także z seniorami na temat przemocy wobec osób starszych a także formach przemocy domowej

- prowadzenie spotkań profilaktycznych w ramach przeciwdziałania oszustwom na wnuczka.

### **3. Organizacja spotkań wielopokoleniowych w ramach dorocznych świąt ludowych i kościelnych, obrzędów, tradycji i gminnych imprez integracyjno-kulturalnych.**

- szkoła współpracuje z MGOK, Skansenem Kurpiowskim, Fundacją Adama Chętnika, Urzędem Miejskim w Nowogrodzie w celu kształtowania u uczniów postaw patriotycznych, w tym

kultywowania tradycji kurpiowskich – warsztaty „Kurpie-moja mała ojczyzna”, udział społeczności szkolnej w Festiwalu na Wzgórzu nad Rzeką, udział w obchodach Roku Adama Chętnika

## **II CEL: FUNKCJONALNY SYSTEM WSPARCIA OSÓB I RODZIN**

### **1. Stałe monitorowanie potrzeb mieszkańców w obszarze społecznym (OZPS realizowana przez OPS).**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie realizuje Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej i przedstawia ją co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy. Zawarte w niej informacje dotyczą osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz obejmują swym zasięgiem szeroki zakres infrastruktury polityki społecznej w gminie. Zasoby pomocy społecznej gminy Nowogród, określone w ocenie, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej oraz prognozę finansową, co stanowi podstawę planowania budżetu na rok następny.

### **2. Udzielanie wsparcia rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi:**

#### **a) realizacja zadań asystenta rodziny,**

#### **b) prowadzenie punktu konsultacyjnego.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie zatrudnia asystenta rodziny. Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych Kierownik OPS, na wniosek pracownika socjalnego, przydziela asystenta rodziny. W 2025 roku pomocą asystenta rodziny objęte były 3 rodziny, w których wychowywało się 7 dzieci.

W Gminie Nowogród funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. W 2025 roku z pomocy skorzystało 12 osób, udzielono 60 konsultacji. Pomoc polegała na analizowaniu problemu uzależnienia od alkoholu i problemu z pijącym członkiem rodziny, przemocy w rodzinie min. jak uchronić się przed przemocą będąc ofiarą przemocy, jak zmienić swoje zachowanie przemocowe będąc osobą stosującą przemoc, problemy wychowawcze spowodowane piciem alkoholu, trudności w relacjach z bliskimi.

### **3. Współpraca z Bankiem Żywności w zakresie pozyskiwania produktów żywnościowych.**

W ramach programu FEPŻ Ośrodek współpracuje z PKPS w Łomży, udzielił pomocy żywnościowej dla mieszkańców naszej gminy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej u których dochód nie przekraczał 235% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. 2 676,50 zł netto miesięcznie dla osoby samotnie gospodarującej 2 180,95 zł netto miesięcznie dla osoby w rodzinie. Wydano skierowania do pomocy żywnościowej dla 64 rodzin, żywność otrzymało 235 osób;

### **4. Kontynuowanie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie realizuje rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach którego zapewniono posiłek dzieciom w Zespole Szkół Samorządowych w Nowogrodzie, Przedszkolu Samorządowym w Nowogrodzie, Bursach szkolnych w Łomży i Marianowie. Osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym; Programem objęto 54 osoby: w tym 45 uczniów w szkołach, wydano ogółem 5 511 posiłków na łączną kwotę 36 076,50 zł. Przyznano dla 9 osób świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności na kwotę 22 200,00 zł. Ogółem koszt programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2025r. wyniósł 58 276,50 zł.

### **5. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny.**

W Gminie Nowogród realizowano Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 przyjęty Uchwałą Nr IX/57/25 Rady Miejskiej w Nowogrodzie z dnia 26 marca 2025r. Podstawowym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Koordynatorem programu

jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie. Zbiorcze sprawozdanie z realizacji programu jest przedstawiane Radzie Miejskiej do 31 marca każdego roku.

## **6. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.**

Zadania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Nowogród podejmowane były w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Nowogród na lata 2024 – 2028 przyjęty do realizacji uchwałą nr LVII/380/24 Rady Miejskiej w Nowogrodzie z dnia 06.03.2024r. Program koordynowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie we współpracy z członkami ZI. Zbiorcze sprawozdanie z realizacji programu jest przedstawiane Radzie Miejskiej w Nowogrodzie do 31 marca każdego roku.

## **7. Realizacja Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.**

W Gminie Nowogród realizowano Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2026, przyjęty Uchwałą Nr XXXIV/223/22 Rady Miejskiej w Nowogrodzie z dnia 30 marca 2022r. Zadania zawarte w tym programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy udziale i współpracy OPS w Nowogrodzie, ZSS w Nowogrodzie oraz M-GOK w Nowogrodzie. Za realizację zadań wynikających z programu odpowiada Burmistrz. Sprawozdanie z realizacji programu jest przedstawiane Radzie Miejskiej w Nowogrodzie każdego roku.

## **III CEL: AKTYWNA I ZDROWA SPOŁECZNOŚĆ**

### **1. Rozwijanie systemu pomocy osobom chorym i niepełnoprawnym w ich środowisku zamieszkania:**

#### **a) wprowadzenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie współpracuje ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kownatach, który oferuje pomoc osobom niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz ich rodzinom. Podopieczni mają zapewnione wsparcie profesjonalnych terapeutów, rehabilitację leczniczą, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, uczą się zaspakajać podstawowe potrzeby życiowe. Uczestniczą w imprezach kulturalnych, wyjazdach i wycieczkach. Z Gminy Nowogród z dziennych usług ŚDS korzystają 4 osoby skierowane przez OPS w Nowogrodzie.

#### **b) zwiększenie liczby/miejsc świadczeń usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i profilaktycznych**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodzie realizował:

**Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025”** dla Jednostek Samorządu Terytorialnego Umowa Nr PS/44/2025/AOOzN, kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych – 129 845,70 zł. W ramach programu, zatrudnionych było na umowę zlecenie 4 asystentów osób niepełnosprawnych, którzy świadczyli usługi w ich środowisku. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 127 299,71 zł. Usługami było objętych 7 osób niepełnosprawnych z Gminy Nowogród. Program realizowany był od lutego 2025r. do grudnia 2025r. Koszty obsługi programu wyniosły 2 545,99 zł.

**Program „Opieka wytnieniowa – edycja 2025”** dla Jednostek Samorządu Terytorialnego Umowa Nr PS/21/2025/POW, kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych – 12 240,00 zł. Usługi opieki wytnieniowej skierowane były do 1 członka rodziny sprawującego bezpośrednią opiekę nad 1 dzieckiem od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności. W ramach programu, zatrudniona była jedna osoba na umowę zlecenie, która świadczyła usługi w miejscu zamieszkania, koszt realizacji usług

12 000,00 zł. Program realizowany był od stycznia 2025r. do grudnia 2025r. Koszty obsługi programu wyniosły 240,00 zł.

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, określonym w art. 17 ust.1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w ramach Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy na rok 2025 zgodnie z Umową nr 1/2025, gmina poniosła koszty utrzymania pobytu pięciu osób w Rodzinnym Domu Opieki w Starych Kupiskach w wysokości 104 140,85 zł w tym 38 919,00 zł to dotacja celowa na dofinansowanie realizacji zadania.

## **2. Rozwój usług zdrowotnych, aktywności sportowej i ruchowej mieszkańców z wykorzystaniem miejskich i gminnych zasobów (np. promocja właściwego stylu życia w sferach, zdrowia psychicznego, odżywiania się, higieny ciała, sportu i rekreacji).**

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2026, w Gminie Nowogród organizowane były zajęcia „Aktywny senior” ogólnousprawniające, promujące zdrowy styl życia, warsztaty plastyczne, wyjścia do kina, wspólne spacer. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, uczestniczyło w nich ok 35 seniorów. Finansowane były ze środków uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 45 000,00 zł.

## **3. Rozpowszechnianie idei wolontariatu wśród społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, na rzecz opieki nad osobami starszymi, samotnymi i niepełnosprawnymi.**

Przy ZSS w Nowogrodzie działa Szkolne Koła Caritas to grupa uczniów, która chętnie angażuje się w pomoc osobom starszym, samotnym potrzebującym wsparcia w czynnościach życia codziennego, wspierają działalność charytatywną lokalnej Caritas diecezjalnej i parafialnej przez uczestnictwo w ich działalności i prowadzonych przez nie akcjach (np. kwestach) oraz inicjują i przeprowadzają pomoc w zakresie swojej społeczności (np. zbiórki żywności).

# **IV CEL: DYNAMICZNA GOSPODARKA, SEKTOR ROLNY I TURYSTYCZNY**

## **1. Rozwijanie alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych, np. agroturystyka, turystyka.**

Nowogród jest gminą typowo rolniczą. Dominuje sektor prywatny (82%). Użytki rolne stanowią 68,8% powierzchni gminy i są dość słabej jakości. Grunty orne klasy V-VI stanowią 56,6%.

W Gminie Nowogród funkcjonuje 7 gospodarstw agroturystycznych.

## **2. Rozwój działań skierowanych na rzecz osób pozostających bez pracy, w tym: organizacja prac interwencyjnych i robót publicznych, prac społecznie-użytecznych, wykorzystanie aktywnej integracji, ekonomii społecznej i pracy socjalnej, przygotowanie i realizacja projektów skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży i osób wykluczonych.**

Gmina Nowogród współpracuje z PUP w Łomży w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podczas wywiadów środowiskowych lub telefonicznie informują podopiecznych o aktualnych kursach zawodowych oraz ofertach pracy.

Motywuja do poszukiwania pracy we własnym zakresie. W roku 2025 w ramach robót publicznych zatrudnione były 3 osoby, 1 osoba w Urzędzie Miejskim w Nowogrodzie, 1 osoba w Zespole Szkół Samorządowych w Nowogrodzie i 1 osoba w Komunalnym Zakładzie Budżetowym w Nowogrodzie

## **3. Propagowanie wartości i dobrych wzorców tradycyjnych. Wspieranie działalności grup nieformalnych**

Na terenie Gminy Nowogród aktywnie działają 4 Koła Gospodyń Wiejskich. W trakcie spotkań panie wymieniają się doświadczeniami z zakresu gotowania, pieczenia, wykonywania stroików, dekoracji świątecznych i okolicznościowych. Dzięki temu pielęgnują też dziedzictwo kulturowe. Organizują różne imprezy tak jak: Sylwester, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, bale karnawałowe,

spotkania świąteczne itp., które wzmacniają w naszej małej społeczności wzajemne więzi międzyludzkie. Korzystają również z zaproszeń innych Kół Gospodyń i nie tylko, gdzie uczestniczą w różnego rodzaju szkoleniach itp. Czynnie udzielają się przy organizowaniu imprez w gminie, jak również na terenie powiatu łomżyńskiego, promując kulinarne dziedzictwo kulturowe i produkty regionalne, przyczyniają się znacznie do promocji regionu i są dla samorządu pomocnym ogniwem w realizacji niektórych zadań.

Sporządził:

Barbara Kuczyńska

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Nowogrodzie